

Magdalena Titze
046-359 51 52
magdalena.titze@lund.se

Kommunstyrelsen

Motion från Joakim Månsson Bengtsson (-) "Låt ensamkommande stanna i Lund tills de är 21 år"

Sammanfattning

Joakim Månsson Bengtsson (-) har lämnat in en motion i vilken han beskriver den praxis som finns i Lund och många andra kommuner utifrån Migrationsverkets anvisningar som också olika rättsliga instanser prövat och godkänt. När en ung ensamkommande fyller 18 år eller skrivs upp i ålder över 18 år så överförs ansvaret till Migrationsverket. Den unge flyttar i samband med beslutet till ett anläggningsboende inom Migrationsverket. I motionen yrkar han i första hand att Lunds kommun ska ta ansvar för ensamkommande som kommit till kommunen tills de fyller 21 år. Om detta yrkande skulle falla så finns ett alternativt förslag i motionen att den unge ska få stanna i kommunen tills överklagandeprocessen har nått sitt ände d v s när beslutet har vunnit laga kraft.

Kommunfullmäktige beslutade den 20 december

att återremittera ärendet till kommunstyrelsen med uppdraget att återkomma med redogörelse för hur det aktuella förslaget ska finansieras, vilka konsekvenser det får för Lunds kommuns möjlighet att ta emot nya flyktingar samt vilka resurstillskott som kommer att krävas till socialnämnden och överförmyndarnämnden för att klara ett potentiellt ökat uppdrag i linje med föreliggande förslag.

Beslutsunderlag

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 2 januari 2018 (denna skrivelse).

Kommunfullmäktiges beslut den 20 december 2017.

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 4 december 2017.

Barnets bästa

Ärendet berör barn. Ett barn kan inte företräda sig själv rättsligt eller ekonomiskt och därför ska ett barn som kommer ensamkommande till Sverige ha en god man fram tills dess att det fyller 18 år. I de fall där barnet blir uppskrivet i ålder men där barnet har överklagat och det finns tveksamheter till om barnet faktiskt är över 18 år, säkerställer Lunds kommun att den enskilde unge kan få stöd av god man att överklaga beslutet.

Ärendet

Joakim Månsson-Bengtsson (-) har i motionen i första hand yrkat att Lunds kommun ska ta ansvar för ensamkommande som kommit till kommunen tills de fyller 21 år. Om detta yrkande skulle falla så finns ett alternativt förslag i motionen att den unge ska få stanna i kommunen tills överklagande-processen har nått sitt ände d v s när beslutet har vunnit laga kraft.

Förslaget

Motionen behandlades i kommunfullmäktige den 20 december 2017. Socialdemokraterna och motionären har vid sammanträdet yrkat att Lunds kommun ska låta de ensamkommande flyktingbarnen stanna under överklagandeprocess av asylärenden och åldersuppskrivningar samt att uppdra åt kommunstyrelsen att besluta att finansiering sker med hjälp av ianspråktagande av medel från den statliga byggbonusen och andra medel till kommunstyrelsens förfogande.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutade den 20 december

att återremittera ärendet till kommunstyrelsen med uppdraget att återkomma med redogörelse för hur det aktuella förslaget ska finansieras, vilka konsekvenser det får för Lunds kommuns möjlighet att ta emot nya flyktingar samt vilka resurstillskott som kommer att krävas till socialnämnden och överförmyndarnämnden för att klara ett potentiellt ökat uppdrag i linje med föreliggande förslag.

Uppdraget

Kommunkontoret har haft en dialog med socialförvaltningen och överförmyndarenheten angående uppdragen i återremissen.

Vilka ungdomar berörs av förslaget

- *Definition*

Kommunkontoret föreslår att möjligheten att få stanna i Lund under prövotiden ska omfatta:

De ensamkommande ungdomar som har blivit anvisade till Lunds kommun och har sin skolgång här, som fyller 18 år eller blir åldersuppskrivna under asylprocessen och överklagar sitt beslut.

- *Antagande om hur många ungdomar som berörs av förslaget*

Hur många av de asylsökande ungdomarna som kommer att beröras av förslaget beror på många olika faktorer: hur många som får uppehållstillstånd eller inte, hur många som fyller 18 år eller blir åldersuppskrivna under asylprocessen, hur många av dessa som överklagar och väljer att stanna i Lund samt hur lång prövotiden är i de olika instanserna.

Kommunkontorets bedömning är att under år 2018 kommer ett 30-tal ungdomar att beröras. Det bör därefter bli allt färre i takt med att Migrationsverkets och domstolarnas handläggningstider kortas. Bedömningen baseras på följande:

- Under 2017 har 32 ensamkommande asylsökande ungdomar flyttat från Lund och övergått till Migrationsverket. Av dessa har 14 fyllt 18 år och 18 har blivit uppskrivna i ålder.

Socialtjänsten saknar uppgifter om hur många av de 32 ungdomarna som har valt att stanna i Lund. Gymnasieskolorna uppger att ett 20-tal går kvar i skolan i Lund.

- I december 2017 har Lunds kommun ansvar för 63 ensamkommande ungdomar. 19 av dessa fyller 18 år under 2018, varav endast de som inte får uppehållstillstånd är berörda.
- Under 2018 ska kommunen ta emot ca 23 nya ensamkommande asylsökande. Hur gamla dessa barn och ungdomar är vet vi inte på förhand.

Förslag på boendelösning

Utifrån förslaget att ensamkommande ska få stanna föreslår kommunkontoret att kommunen, i likhet med vad flera andra kommuner gjort, söker samarbete med ideell sektor i boendefrågan. Det kan bli olika lösningar exempelvis någon form av inackorderingsboende eller boende hos privatpersoner. Socialnämndens ansvar för placeringen upphör därmed.

Kommunkontoret föreslår att socialnämnden får i uppdrag att bjuda in ideella aktörer för att diskutera förutsättningarna och få till stånd en lösning genom att teckna en överenskommelse för år 2018.

Vilka konsekvenser får förslaget för Lunds kommuns möjlighet att ta emot nya flyktingar

Redan idag har de ungdomar som valt att stanna i Lund rätt att fortsätta sin utbildning och behålla god man under provotiden.

Socialnämnden

Socialförvaltningen ser stora fördelar med att kommunen söker ett samarbete med ideell sektor i boendefrågan eftersom det inte bedöms vara lämpligt att ha kvar ungdomarna i ordinarie verksamhet. Socialförvaltningen blir en nära samarbetspart till de ideella aktörerna och står även för samordning och uppföljning. Med denna lösning är bedömningen att det övriga mottagandet påverkas i relativt liten omfattning.

Det som främst påverkas är lokalplaneringen. Socialförvaltningen håller på att anpassa verksamheten dels utifrån förändrat behov men även för att kostnaderna ska rymmas inom de statliga ersättningar som ges. I den pågående omställningen frigörs en del lokaler. Den lokal som tas i anspråk för gruppen hade kunnat användas som tillfällig bostad för nyanlända familjer eller avslutats i förtid.

Enligt ett lagförslag som ska gälla från 1 maj 2018 ska kommunerna inte få placera ensamkommande i andra kommuner utan att ha särskild överenskommelse. I de fall det inte finns boendelösningar måste kommunen istället hitta andra lösningar som familjehem, privatuthyrning av bostad osv.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden låter redan idag gode mannen kvarstå i dessa fall så det är endast i de fall fler ungdomar skulle välja att stanna i Lund som det skulle uppstå merkostnader i förhållande till nuläget. Tillgången till god man bedöms generellt sett inte påverkas av förslaget.

I december har överförmyndaren 49 ensamkommande barn som inte fått uppehållstillstånd. Av dessa är det 25 som fyller 18 under 2018. Då upphör överförmyndarnämndens tillsyn oavsett vad som beslutas i fråga om uppehållstillstånd eller åldersuppskrivning eftersom lagen om god man för ensamkommande barn endast gäller bara personer under 18 år.

Kommunkontoret bedömer att förslaget innebär att överförmyndarnämnden får ansvar för ytterligare 12 ungdomar under 2018.

Vilka resurstillskott som kommer att krävas till socialnämnden och överförmyndarnämnden

Enligt uppgift från Migrationsverket är den genomsnittliga överklagandetiden åtta månader i Migrationsdomstolen och tre månader i Migrationsöverdomstolen.

Socialförvaltningens och kommunkontorets bedömning är att förslaget kommer att medföra kostnader för socialnämnden och överförmyndarnämnden med totalt 4 500 tkr enligt nedan:

Socialnämnden, 4 000tkr

Med stor sannolikhet innebär överenskommelsen med en frivillig aktör att någon av kommunens lokaler ska användas för boende. För socialnämndens del medför förslaget kostnader för: ersättning till den förening eller föreningar som blir aktuella, lokal samt samordning, samverkan och uppföljning av överenskommelsen. Kommunkontorets bedömning är att den sammanlagda kostnaden för socialnämnden blir 4 000 tkr.

Överförmyndarnämnden, 500 tkr

Den genomsnittliga kostnaden för överförmyndarnämnden är ca 3 300 kr per uppdrag och månad. Kommunkontoret uppskattar att det sammanlagt är 12 ungdomar som tillkommer för överförmyndarens del d v s en sammanlagd merkostnad med ca 500 tkr.

Finansiering

Den bedömda kostnaden för förslaget är 4 500 tkr under 2018. Kommunkontoret föreslår att förslaget ska finansieras genom:

- ianspråktagande av det tillfälliga statsbidrag på 1 200 tkr som ges under år 2018 för att möjliggöra för 18-åringar att bo kvar i sin kommun
- ianspråktagande av 3 300 tkr av den statliga byggbonus som ges till kommunen under år 2018

Kommunkontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- att ensamkommande ungdomar som anvisats till Lunds kommun som fyller 18 år eller blir åldersuppskrivna under asylprocessen får stanna i Lund tills dess beslut om uppehållstillstånd vunnit lagakraft under 2018,
- att ge socialnämnden i uppdrag att teckna en överenskommelse för boendelösningar med en eller flera ideella aktörer avseende 2018,
- att socialnämnden tillförs 4 000 tkr och överförmyndarnämnden 500 tkr under år 2018 för att finansiera verksamheten,
- att finansiering sker genom ianspråktagande av det tillfälliga statsbidrag på 1 200 tkr som ges under år 2018 för att möjliggöra för 18-åringar att bo kvar i sin kommun samt genom ianspråktagande av 3 300 tkr av den statliga byggbonus som ges till kommunen under år 2018 samt
- att anse motionens andrahandsyrkande bifallet.

Kommunkontoret

Anette Henriksson
Kommundirektör

Britt Steiner
Planeringschef

Beslut expedieras till:

Socialnämnden, Överförmyndarnämnden, Utbildningsnämnden,
Barn- och skolnämnden